

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Fisiología de sistemas		Código	750G02004
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Medicina			
Coordinación	Sangiao Alvarellos, Susana	Correo electrónico	susana.sangiao@udc.es	
Profesorado	Sangiao Alvarellos, Susana	Correo electrónico	susana.sangiao@udc.es	
Web				
Descripción xeral	El objetivo de esta asignatura es ayudar al alumno a conocer y comprender los procesos fisiológicos que tienen lugar en el cuerpo humano. El alumno deberá asimilar e integrar diversos conceptos fisiológicos y con ellos construir su noción acerca del funcionamiento del organismo; para ello se trabajará en comprender los procesos que tienen lugar en los distintos órganos y sistemas, así como las relaciones que existen entre ellos y entre éstos y el medio externo.			

Competencias da titulación

Código

Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)

Competencias da titulación

1.

Adquirir o coñecemento das funcións e regulación dos distintos órganos e sistemas do corpo humano. Proporcionando deste xeito os coñecementos suficientes para comprender e describir as funcións dos sistemas e aparatos do organismo san nos seus diferentes niveis de organización, e os procesos de integración que dan lugar á homeostase

A1

A2

A3

B1

B2

B3

B4

B5

B6

B7

B11

B16

B17

B18

B19

B21

B22

C1

C2

C3

C6

C8

2.		A1	B1	C1
	Proporcionar os coñecementos necesarios para comprender e describir os métodos básicos da exploración funcional dos diferentes sistemas e aparatos.	A2	B2	C3
		A3	B3	C6
		B4		C8
		B5		
		B6		
		B7		
		B11		
		B16		
		B17		
		B18		
		B19		
		B21		
		B22		

Contidos	
Temas	Subtemas

A. SISTEMA NERVIOSO	SISTEMA NERVIOSO
B. SISTEMA CARDIOVASCULAR	1. División do sistema nervioso. Tipos celulares que componen o sistema nervioso Sistemas sensoriais. Atributos das sensacións. Organización dos sistemas sensoriais.
C. SISTEMA RENAL E LÍQUIDOS CORPORAIOS	
D. SISTEMA RESPIRATORIO	
E. SISTEMA DIXESTIVO	2. Sistema somatosensorial: tacto, propiocepción e sensibilidad térmica e dolorosa. Mecanorrecepción. Termorrecepción. Nocicepción. Vías nerviosas do sistema somatosensorial.
F. SISTEMA ENDÓCRINO	3. Sistemas motores. Organización das motoneuronas na medula espinal. Sistemas motores do madeiro encefálico. Control motor cortical. 4. O cerebelo e os ganglios basais.
	SISTEMA CARDIOVASCULAR
	5. Ciclo cardíaco: acontecimentos eléctricos. Xeneralidades do sistema cardiovascular. Características do potencial de acción cardíaco. As células marcapaso. Conducción do potencial de acción no corazón. O electrocardiograma.
	6. Ciclo cardíaco: acontecimentos mecánicos. Mecanismos de control da actividad cardíaca.
	7. Circulación arterial e regulación da presión. Características das arterias. Presión arterial. Regulación da presión arterial.
	8. Circulación venosa. Microcirculación. Sistema linfático.
	SISTEMA RENAL E LÍQUIDOS CORPORAIOS
	9. Funcións principais e estrutura dos riles.
	10. Función renal: filtración glomerular, reabsorción e secreción. Características xerais da función renal. Fluxo sanguíneo renal. Filtración glomerular. Transporte tubular: reabsorción e secreción.
	11. Regulación da osmolalidade e do volume dos líquidos corporais. Compartimentos líquidos do organismo e a súa composición. Control da osmolalidade do líquido corporal. Control do volume de líquido extracelular. A micción e o seu control.
	12. O equilibrio ácido-base. Os sistemas tampón. Regulación respiratoria. Regulación renal.
	SISTEMA RESPIRATORIO
	13. Ventilación pulmonar. Introducción ao sistema respiratorio. Mecánica da ventilación pulmonar. Volumes e capacidades pulmonares. Espazo morto respiratorio. Ventilación alveolar.
	14. Intercambio e transporte gasoso. Difusión dos gases respiratorios no organismo. Transporte de O ₂ polo sangue. Transporte de CO ₂ polo sangue.

15. Control da respiración.

SISTEMA DIXESTIVO

16. Características xerais do sistema dixestivo. Control da actividade gastrointestinal. Mecanismos básicos de motilidade. Mecanismos básicos de secreción. Boca e esófago. Estómago. Intestino delgado. Intestino grosso.

17. Dixestión e absorción. Dixestión e absorción das proteínas. Dixestión e absorción de carbohidratos. Dixestión e absorción de graxas. Absorción de auga. Absorción de ións. Composición e función dos alimentos.

SISTEMA ENDÓCRINO

18. Características xerais das hormonas. Secrección e transporte polo sangue. Mecanismos de acción.

19. O hipotálamo e a hipófise. Función hipotalámica. Hipófise posterior ou neurohipófise. Hipófise anterior ou adenohipófise.

20. Glándula tiroide. Glândulas suprarrenais.

21. Hormonas sexuais.

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	20	56	76
Solución de problemas	12	24	36
Seminario	16	20	36
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Sesión maxistral con discusión.
Solución de problemas	Resolución de problemas relacionados coa clase magistral impartida previamente. O alumno responderá a unha serie de problemas que o profesor avaliará posteriormente.
Seminario	Seminario con discusión. Os alumnos realizarán un traballo que entregarán por escrito ao profesor e posteriormente desenvolverán na aula para todos os seus compañeiros, establecéndose posteriormente unha discusión sobre o tema presentado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Titorias a petición dos alumnos sobre un tema concreto ou dúbidas orixinadas nas clases maxistrais, que terán lugar despois de clase.
Solución de problemas	Durante os seminarios, clases maxistrais e exercicios establecerase unha interacción continua tanto por parte do alumnado co profesor coma entre o propio alumnado.

Avaliación

Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Seminario	Exposición oral de traballos realizados polos alumnos. Discusión destes. Avaliación da calidade do traballo e da exposición oral.	10
Solución de problemas	Avaliación por parte do profesor dunha memoria que deberá entregar o alumno. Nesta memoria responderán aos problemas formulados con relación ás clases maxistrais. A asistencia é obligatoria, polo tanto será valorada	30
Sesión maxistral	Exame final tipo test no que as preguntas mal contestadas restarán unha porcentaxe das contestadas correctamente. Terase en conta a asistencia a clase	60

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Gary A. Thibodeau e Kevin T. Patton (). Anatomía y Fisiología. Harcourt - Best & Taylor (). Bases fisiológicas de la práctica médica. Williams & Wilkins ? Panamericana - Berne & Levy (). Fisiología. Harcourt - Silverthorn (). Human Physiology. Prentice-Hall - Guyton (). Tratado de Fisiología Médica. Interamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías